

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΟΤΑ
ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΟΤΑ**
Ταχ.Δ/νση : Σταδίου 27
Τ.Κ. : 10183 Αθήνα
FAX : 213-1364383

Αθήνα, 31.12.2013

**Αριθ.Πρωτ.: οικ. 52510
ΠΡΟΣ:**

**Αποκεντρωμένες Διοικήσεις
Έδρες**

ΘΕΜΑ: Άσκηση ενδίκων μέσων από τους ΟΤΑ.

Όπως είναι γνωστό, οι ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα καλύπτουν τις εποχικές ή παροδικές ανάγκες τους, καθώς και τις ανάγκες των προγραμμάτων ή των έργων που υλοποιούν με συγχρηματοδότηση από διεθνείς οργανισμούς ή από εθνικούς πόρους, με την πρόσληψη εκτάκτου προσωπικού με συμβάσεις εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου ή με τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, ενώ συμμετέχουν και σε προγράμματα ενίσχυσης της απασχόλησης, προσλαμβάνοντας ανέργους για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Οι ως άνω συμβασιούχοι οφείλουν να αποχωρούν από τις υπηρεσίες με τη λήξη της διάρκειας των συμβάσεών τους, όπως προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία, η δε μετατροπή των συμβάσεών τους σε αορίστου χρόνου απαγορεύεται ρητά από το άρθρο 103 του Συντάγματος.

Εντούτοις, επί σειρά ετών παρατηρείται το φαινόμενο της αναγνώρισης τέτοιου τύπου συμβάσεων ως εξαρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, με αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων, οι οποίες καθίστανται τελεσίδικες και αμετάκλητες άρα και υποχρεωτικές για τη διοίκηση (v. 3068/2002). Σε ορισμένες περιπτώσεις τα αρμόδια όργανα των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων αποδέχονται τα αιτήματα των αγωγών, συνομολογούν ότι με τις συμβάσεις αυτές καλύπτονται πάγιες και διαρκείς ανάγκες τους και δεν ασκούν τα προβλεπόμενα τακτικά και έκτακτα ένδικα μέσα κατά των αποφάσεων αυτών, ως οφείλουν για την προάσπιση των συμφερόντων τους.

Αποτέλεσμα των πρακτικών αυτών είναι η κατάταξη συμβασιούχων σε προσωποπαγείς θέσεις ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου των φορέων αυτών, καταστρατηγώντας το συνταγματικά κατοχυρωμένο σύστημα προσλήψεων του v.2190/94, όπως ισχύει και για τους φορείς αυτούς και επιβαρύνοντας τους προϋπολογισμούς τους με μη προγραμματισμένες δαπάνες.

Επιπροσθέτως, επειδή συνυπολογίζονται οι κατατάξεις αυτές για την τήρηση του λόγου 1/5 (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις προσωπικού) στο δημόσιο, στερούνται οι φορείς τη δυνατότητα πρόσληψης μονίμου προσωπικού, από τους διαθέσιμους επιτυχόντες σε διαδικασίες πρόσληψης υπό τον έλεγχο του ΑΣΕΠ.

Όπως έχετε ενημερωθεί κατ' επανάληψη, τόσο από το Υπουργείο μας όσο και από τα Υπουργεία Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Η.Δ. και Οικονομικών, οι ΟΤΑ και τα νομικά τους πρόσωπα έχουν καθήκον να προασπίζονται, τα συμφέροντά τους, μέχρις εξαντλήσεως των ενδίκων μέσων και βοηθημάτων και σε κάθε στάδιο των δικών αυτών.

Ειδικότερα, σας επισημαίνουμε ότι σύμφωνα με τα άρ. 72 και 176 του ν. 3852/2010, η Οικονομική Επιτροπή του Δήμου και της Περιφέρειας αντίστοιχα, έχει αρμοδιότητα για τη λήψη της απόφασης άσκησης όλων των ενδίκων βοηθημάτων και μέσων, ενώ δεν είναι επιτρεπτή οποιαδήποτε παραίτηση από άσκηση ενδίκων μέσων, προκειμένου για μισθολογικές απαιτήσεις καθώς και απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου.

Συνεπώς, η μη εξάντληση των ενδίκων μέσων στις δικαστικές διαφορές, που αναφύονται σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερόμενα, δύναται να ενεργοποιήσει από πλευράς σας τη διαδικασία των άρθρων 233 επομ. του ν. 3852/2010 περί πειθαρχικής ευθύνης αιρετών.

Σε συνάφεια με τα προαναφερόμενα, επισημαίνουμε ότι ομοίως δύνανται να ελεγχθούν τα αιρετά μέλη που μετέχουν στη διοίκηση των δημοτικών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, σύμφωνα με τις προβλέψεις των αντίστοιχων άρθρων του ΚΔΚ, όπως ισχύουν (234 παρ.1, 240 παρ.2).

Ενόψει των ανωτέρω παρακαλούμε όπως ενημερώσετε άμεσα τους ΟΤΑ α' και β' βαθμού της αρμοδιότητάς σας, για πιστή εφαρμογή των οριζομένων στην παρούσα εγκύκλιο.

Τέλος, σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται η δυνατότητα παραπομπής στον εισαγγελέα για διερεύνηση διάπραξης ποινικού αδικήματος.

Το παρόν μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα του Υπουργείου μας, στη διεύθυνση www.ypes.gr, στις διαδρομές:

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση-Αυτοδιοίκηση/Εγκύκλιοι-Αποφάσεις-Συχνές Ερωτήσεις ΟΤΑ Α' Βαθμού/Μονιμοποίηση συμβασιούχων/Εγκύκλιοι

- Αποκεντρωμένη Διοίκηση-Αυτοδιοίκηση/Εγκύκλιοι-Αποφάσεις-Συχνές Ερωτήσεις
ΟΤΑ Β' Βαθμού/Εγκύκλιοι

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

Λεωνίδας Γρηγοράκος

Ο Υπουργός

Ιωάννης Μιχελάκης

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Υπουργείο Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Η.Δ.
2. Ελεγκτικό Συνέδριο
3. ΚΕΔΕ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Γεν. Γραμματέα
3. Γραφείο Γεν. Διευθυντή Τ.Α.
4. Δ/νση Μηχ/σης και Η.Ε.Σ.
5. (με την παράκληση να αναρτηθεί το παρόν στην ιστοσελίδα του ΥΠΕΣ)
6. ΠΟΤΑ